

بررسی تاثیر حساسیت زدائی بر کاهش میزان اضطراب به دنبال دریافت محرکات خاص محیطی در جانبازان ۲۵٪ به بالای شهر بوشهر ۱۳۷۸

سعید پهلوانزاده^۱، رضا جمهیری، طیبه مهربانی

دموگرافیکی و آزمون سنجش اضطراب برنز (۴) که آزمونی استاندارد در ایران می‌باشد جمع آوری گردیده است. روش جمع‌آوری اطلاعات در طی یک مرحله مستقل به عنوان قبل از شروع مطالعه (گروه شاهد) و مراحل حساسیت زدائی (گروه آزمون) انجام پذیرفته است. اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS تحت ویندوز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است و نتایج به دست آمده در جدول ۱ نمایش داده شده است.

این مطالعه در راستای آموختن روشی کاربردی برای کنترل علائم مزاحمی که در طی زندگی روزمره افراد رخ می‌دهد اجرا گردیده است و در نهایت می‌توان در رابطه با فرضیه مطرح شده برای این پژوهش چنین ابراز داشت که حساسیت‌زدائی تدریجی با استفاده از نمایش فیلم مربوط به وقایع جنگ بر روی واحدهای پژوهش در طی زمان اجرای این پژوهش می‌تواند باعث کاهش میزان شدت اضطراب ناشی از PTSD گردد.

عوامل تنش زا همراه با پیشرفت تکنولوژی و عدم توجه به فرهنگ متناسب با آن سبب بروز یک سری عوارض در نسل بشر گردیده است؛ از جمله در مورد افرادی که به دنبال جنگ‌های نظامی که متاسفانه از عوارض سوء ناشی از پیشرفت تکنولوژی می‌توان دانست؛ دچار اختلالات متعددی از جمله اختلال تنیدگی پس از حادثه (PTSD) می‌شوند و به دنبال آن واکنش‌های انفجاری غیرارادی که خود سبب بروز صدمات دیگری می‌گردد (۱). از جمله علائم شایع این اختلال می‌توان اضطراب، اختلال در خواب و هراس شدید را مطرح نمود (۲). در مورد این دسته افراد روش‌های درمانی متعددی صورت می‌پذیرد از جمله؛ حساسیت زدائی تدریجی (۳).

با توجه به اهمیت این موضوع در این پژوهش ۲۰ نفر از جانبازان مصدوم روانی که درصد جانبازی بین ۲۵٪ تا ۶۰٪ داشته‌اند و به تشخیص روانپزشک مبتلا به PTSD بدون عارضه ثانویه بوده‌اند مورد پژوهش قرار گرفته‌اند و اطلاعات این پژوهش با استفاده از یک پرسشنامه اطلاعات

جدول ۱: نتایج آزمون سنجش اضطراب.

مرحله اجرای آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پس از آزمون آرامسازی	نتایج آزمون آماری	P-value
قبل از شروع مطالعه	۶۶/۱ (۵/۸۸)	۸۲/۳ (۵/۴۸)		T=-۱۲/۷۰	P<۰/۰۰۱
مرحله اول	۶۸/۷۰ (۴/۹۴)	۷۸/۹۵ (۲/۲۹)	۶/۲۸ (۳/۵۹)	f=۲۰۳۱/۶۰	P<۰/۰۰۱
مرحله دوم	۷۸/۷۹ (۴/۰۷)	۸۶/۷۷ (۲/۴۱)	۷۶/۸۴ (۳/۵۹)	f=۲۹۴/۶۱	P<۰/۰۰۱
مرحله سوم	۸۶/۹۹ (۴/۲۰)	۹۳/۹۲ (۲/۹۰)	۸۶/۳۸ (۳/۵۷)	f=۴۹۵/۸۶	P<۰/۰۰۱

مراجع

- 1- Fauci & et al. " Harrison's principles of Internal Medicine" 14th Edition; 1998.PP 8.
- 2- Maynard, carolyn; Torres,sara. " Nursing Management of Mental Health Disorder" 2nd Edition; Mosby; 1999; PP 20.
- ۳- گلدفرید، هاروی آر؛ دیویسون، " رفتار درمانی بالینی "؛ ترجمه فرهاد ماهر؛ مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی؛ چاپ دوم؛ مشهد؛ ۱۳۷۲؛ ص ۱۴۵.
- ۴- برنز، دیوید؛ " از حال بد به حال خوب، شناخت درمانی "؛ ترجمه، مهدی قراچی داغی؛ نشر البرز؛ چاپ اول؛ تهران؛ ۱۳۷۵؛ ص ۴۹.